

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2021

Chișinău

Cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului

În temeiul art. V alin. (2) din Legea nr. 85/2020 pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 161-164, art. 303), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Punctul 5¹ din Hotărârea Guvernului nr. 827/2010 privind organizarea și funcționarea organelor de probațiune (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 166-168, art. 907), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

- 1) textul „285 unități” se substituie cu textul „305 unități”;
- 2) la subpunctul 1), textul „51 de unități” se substituie cu textul „53 de unități”;
- 3) la subpunctul 2), textul „234 de unități” se substituie cu textul „252 de unități”.

2. Regulamentul privind monitorizarea electronică a persoanelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1322/2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 441-451, art. 1414), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

- 1) punctul 2 va avea următorul cuprins:
„2. Monitorizarea electronică poate fi aplicată:
 - 1) persoanelor liberate de pedeapsă penală în conformitate cu art. 89 din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002;
 - 2) condamnaților care se deplasează fără escortă sau însoțire și/sau celor care se deplasează pe o durată scurtă în afara penitenciarului, conform art. 216 și 217 din Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004;
 - 3) persoanelor cărora le este aplicată o măsură preventivă cu stabilirea anumitor obligații sau restricții;

4) persoanelor bănuite, învinuite sau inculpate de comiterea faptelor de violență în familie, precum și victimelor sau, după caz, membrilor familiilor acestora în scopul verificării respectării obligațiilor de către agresori.”;

2) la punctul 10, textul „subpct. 1) și 3)” se substituie cu textul „subpct. 1), 3) și 4)”;

3) la punctul 11, după cuvintele „hotărârii instanței de judecată” se introduc cuvintele „sau a demersului șefului instituției penitenciare”;

4) se completează cu punctul 12¹ cu următorul cuprins:

„12¹. În cazul faptelor de violență în familie, victima sau, după caz, membrii familiei acesteia pot purta un dispozitiv special de supraveghere fără sistem global de poziționare, care permite verificarea respectării obligației de către agresor, exprimându-și în formă scrisă acordul în această privință conform modelului din anexa nr. 3 la prezentul Regulament.”;

5) se completează cu punctul 23² cu următorul cuprins:

„23². În cazul încălcării măsurii/măsurilor de protecție stabilite sau al deteriorării intenționate ori din imprudență a utilajului electronic de către bănuțit, învinuit sau inculpat, consilierul de probațiune sau, după caz, subdiviziunea specializată informează imediat organul de urmărire penală sau procurorul responsabil de caz.”;

6) punctul 26 se completează cu subpunctul l¹) cu următorul cuprins:

„l¹) instalează și deconectează dispozitivul special atașat, conform instrucțiunilor subdiviziunii specializate;”;

7) se completează cu anexa nr. 3 cu următorul cuprins:

„Anexa nr. 3
la Regulamentul privind monitorizarea
electronică a persoanelor

ACORD privind monitorizarea electronică

În conformitate cu ordonanța de protecție nr. _____ din _____, emisă de _____, și Regulamentul privind monitorizarea electronică a persoanelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1322/2016, subsemnatul/subsemnata _____, data, luna, anul nașterii _____, IDNP _____, îmi exprim acordul privind purtarea dispozitivului special de supraveghere fără sistem global de poziționare, care permite verificarea respectării obligației de către agresor, pentru perioada de la _____ până la _____. De asemenea, declar că am fost familiarizat cu condițiile și modul de utilizare a dispozitivului special de supraveghere.

Astfel, în vederea respectării prevederilor legislației privind monitorizarea electronică, mă oblig:

- 1) să respect condițiile tehnice de utilizare a dispozitivului special;
- 2) să nu deteriorez intențonat sau din imprudență dispozitivul special;
- 3) în cazul deteriorării intenționate sau din imprudență a dispozitivului special, să restitui costul acestui utilaj;
- 4) să informez consilierul de probațiune sau, după caz, subdiviziunea specializată în cazul unor probleme de utilizare a dispozitivului.

Prin prezentul acord, confirm primirea dispozitivului special cu nr. _____ .

(numele și prenumele persoanei care a primit dispozitivul special)

_____20_____

_____”.

(semnătura)

3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru interimar

AURELIU CIOCOI

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Fadei Nagacevschi

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor
hotărâri ale Guvernului (Hotărârea Guvernului nr. 827/2010 și Hotărârea
Guvernului nr. 1322/2016)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (*Hotărârea Guvernului nr. 827/2010 și Hotărârea Guvernului nr. 1322/2016*) este elaborat de Ministerul Justiției cu participarea Inspectoratului Național de Probațiune.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Conform art. V alin. (2) din *Legea nr. 85/2020 pentru modificarea unor acte normative*, este indicat că Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării legii (03.07.2020), va adopta actele normative necesare pentru implementarea acestora.

Prin urmare, se propune modificarea *Hotărârii Guvernului nr. 827/2010 privind organizarea și funcționarea organelor de probațiune și Regulamentul privind monitorizarea electronică a persoanelor*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 1322/2016*.

Finalitățile urmărite la elaborarea proiectului sunt aducerea în concordanță a hotărârilor menționate supra cu *Legea nr. 85/2020 pentru modificarea unor acte normative*.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii Guvernului are drept scop modificarea Hotărârii Guvernului nr. 827/2010 privind organizarea și funcționarea organelor de probațiune, prin majorarea efectivului-limită al Inspectoratului Național de Probațiune și a subdiviziunilor teritoriale ale acestuia cu 20 de unități, din următoarele considerente.

În urma analizei datelor statistice oferite de Inspectoratul General de Poliție privind numărul ordonanțelor de protecție emise de instanțele de judecată și aplicarea măsurilor de protecție victimelor violenței în familie pentru anii 2018-2019, s-au constatat următoarele:

- în decursul anului 2018 au fost pronunțate 647 ordonanțe de protecție a victimelor violenței în familie, dintre care au fost respectate de către agresori 239 ordonanțe de protecție (37 %), iar 408 ordonanțe au fost încălcate (63 %).

- în anul 2019, instanțele judecătorești au emis 710 ordonanțe de protecție a victimelor, dintre care 422 ordonanțe de protecție au fost respectate (59 %), iar 288 ordonanțe au fost încălcate de agresori (41 %).

În anul 2018 au fost înregistrate la nivel național 2655 cazuri de comportament violent în familie, dintre care 998 cazuri de infracțiune, iar 1657 cazuri au întrunit elementele constitutive a contravenției. Din cele 998 de infracțiuni comise, sunt înregistrate 30 omoruri, 905 infracțiuni de violență în familie, 39 violuri și 24 cazuri de acțiuni violente cu caracter sexual, agresori fiind 908 bărbați și 90 femei.

Astfel, reieșind din faptul că prin *Legea nr. 85/2020 pentru modificarea unor acte normative* este stabilită **obligativitatea monitorizării electronice a agresorilor** în privința cărora au fost aplicate anumite măsuri de protecție, atât în procedură penală, cât și în procedură civilă, necesitatea majorării efectivului-limită de personal al Inspectoratului Național de Probațiune și a subdiviziunilor teritoriale ale acestuia este una stringentă, astfel încât să fie asigurată executarea efectivă a tuturor ordonanțelor de protecție în regim de supraveghere 24/24 ore, fapt ce va reduce considerabil recidiva actelor de violență în familie.

Conform pct. 14 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea organelor de probațiune, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 827/2010*, subdiviziunile teritoriale ale

Inspectoratului Național de Probațiune sunt inspectoratele regionale de probațiune și birourile de probațiune, ultimele fiind constituite în fiecare unitate administrativ-teritorială de nivelul al doilea, inclusiv în unitățile administrativ-teritoriale din componența unității teritoriale autonome Găgăuzia și în unele unități administrativ-teritoriale din stânga Nistrului, în total fiind constituite 38 birouri de probațiune.

Realizarea completă a implementării proiectului necesită suplینirea efectivului sistemului de probațiune cu **40 de unități** (câte o unitate în fiecare birou de probațiune). Înșă, ținând cont de condițiile de finanțare prudentă a cheltuielilor bugetare, Ministerul Finanțelor a comunicat disponibilitatea de finanțare doar a 20 de unități.

Prin urmare, în legătură cu acceptarea avizului Ministerului Finanțelor din 18.12.2020 nr. 07/4-04/529/1515 privind suplینirea efectivului Inspectoratului Național de Probațiune cu doar 20 unități de personal (la prima etapă) se propune:

- suplینirea cu **2 unități** de personal a subdiviziunii specializate în monitorizare electronică din cadrul Inspectoratului Național de Probațiune care vor asigura procesul de monitorizare electronică în regim de noapte, precum și,

- instituirea a câte o unitate de personal de consilier de probațiune principal în birourile de probațiune cu un flux mai mare de subiecții ai probațiunii (în total **18 unități**), cu atribuții de aducere la cunoștința persoanelor supuse monitorizării electronice informațiile privind modul și procedura de monitorizare electronică, instalarea și deconectarea utilajului electronic, întocmirea actelor de constatare privind circumstanțele în care au fost deteriorate dispozitivele electronice, întocmirea avertizărilor despre încălcările comise și consecințele nerespectării acestora, precum și vizitarea persoanelor supuse monitorizării electronice la locul aflării pentru verificarea conformării respectării obligațiilor și restricțiilor stabilite, fapt ce va reduce considerabil timpul de intervenție și cheltuielile financiare pentru deplasarea personalului subdiviziunii specializate din mun. Chișinău în alte unități administrative teritoriale de nivelul al doilea.

În situația iscată, nu toate birourile de probațiune vor fi suplinite cu încă 1 unitate.

Potrivit statisticii pe care o vom realiza împreună cu organele de Poliție, privind regiunile în care este înregistrat un flux mai mare de subiecții de probațiune, respectiv în aceste regiuni birourile de probațiune vor fi suplinite cu câte o unitate.

Referitor la modificarea *Regulamentului privind monitorizarea electronică a persoanelor*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 1322/2016*, este de menționat că propunerile reies din prevederile *Legii nr. 85/2020 pentru modificarea unor acte normative*, prin care a fost inclusă o nouă categorie de subiecți ai monitorizării electronice și anume: persoanele bănuite, învinuite sau inculcate de comiterea faptelor de violență în familie, precum și victimele sau, după caz, membrii familiilor acestora în scopul verificării respectării obligațiilor de către agresori.

De asemenea, se propune completarea *Regulamentului privind monitorizarea electronică a persoanelor* cu anexa nr. 3, care conține acordul victimei sau, după caz, membrii familiilor acestora de a purta dispozitivul special de supraveghere fără sistem global de poziționare, fapt ce va permite verificarea respectării obligației de către agresor.

Totodată, în dispozițiile finale ale proiectului se propune intrarea în vigoare a hotărârii Guvernului la data publicării, exceptând prevederea prin care se propune alocarea a 20 de unități de personal (prevedere care necesită timp pentru implementare) care va intra în vigoare la 31 martie 2021. Necesitatea exceptării regulii generale de intrare în vigoare a actelor normative se datorează scopului proiectului care este, nu altul decât, implementarea *Legii nr. 85/2020*.

4. Fundamentarea economică-financiară

Implementarea proiectului va presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de

stat, destinate pentru majorarea efectivului-limită a Inspectoratului Național de Probațiune cu 20 unități de personal, care va constitui aproximativ **1855818,6 lei** pentru 8 luni de activitate (luând în considerare că suplینirea funcțiilor se va realiza din 30 aprilie 2021 și nu de la începutul anului).

Cheltuieli de personal pentru 20 unități suplimentare		
Denumirea cheltuielii	Cuantiun lunar, 20 unități	Cuantiun pentru 8 luni, 20 unități
Salariu funcție	160130,00	1281040,00
Grad calificare	5800,00	46400,00
Spor performanță	16013,00	128104,00
Total	181943,00	1455544,00
23%	41846,89	334775,12
4,5%	8187,435	65499,48
Cheltuieli de personal	231977,33	1855818,6

În conformitate cu *Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative*, aprobată prin *Hotărârea Guvernului nr. 23/2019*, a fost efectuată analiza impactului de reglementare (în continuare – AIR), întrucât proiectul nominalizat necesită mijloace financiare pentru implementarea acestuia (a se vedea Anunț privind inițierea procesului de elaborare a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (hotărârile nr. 827/2010 și nr.1322/2016).

Prin scrisoarea nr. 03/6720 din 11 septembrie 2020, AIR-ul a fost remis spre consultare Cancelariei de Stat. Prin adresa nr. 29-04-8445 din 15 septembrie, Cancelaria de Stat a comunicat susținerea promovării proiectului cu consultarea prealabilă a AIR-ului și cu Ministerul Finanțelor.

La scrisoarea Ministerului Justiției cu nr. 03/6855 din 16 septembrie 2020, Ministerul Finanțelor a comunicat că finanțarea proiectului (majorarea efectivului sistemului de probațiune cu **40 de unități**) din bugetul de stat nu poate fi realizată (scrisoarea nr. 07/4-04/377 din 29.09.2020).

În cuprinsul § 42 din *Hotărârea Curții Constituționale nr. 7/2021 pentru controlul constituționalității art. 15 alin. (2) lit. d), e), f), alin. (3), art. 23 alin. (3) și (6) și art. 26 alin. (6) - (9) din Legea cu privire la Guvern nr. 136 din 7 iulie 2017 (competențele unui Guvern al cărui mandat a încetat)*, Curtea Constituțională amintește că „[î]n Hotărârea nr. 7 din 18 mai 2013, Curtea a reținut că un **Guvern demisionar continuă să administreze treburile publice** în așteptarea unui nou Guvern, care să fie plenipotențiar. Administrarea treburilor publice se referă la deciziile zilnice, curente ale Guvernului, care sunt necesare funcționării neîntrerupte a serviciului public [evid. ns].”.

În continuare, Curtea Constituțională în virtutea § 44 din Hotărârea nr. 7/2021, a reliefat că, „[...] Guvernul al cărui mandat a încetat [...] (iv) poate soluționa treburile în curs, care au fost inițiate de Guvernul plenipotențiar și trebuie finalizate (a se vedea HCC nr. 7 din 18 mai 2013, § 113) [...]”. Pentru a stabili un echilibru corect între principiul legitimității politice a Guvernului al cărui mandat a încetat și principiul necesității, Curtea Constituțională a instituit un test care permite punerea în balanță a acestor două principii, ceea ce presupune verificarea următoarelor chestiuni: (i) necesitatea măsurilor adoptate de un Guvern al cărui mandat a încetat; (ii) repercusiunile măsurilor adoptate de un Guvern al cărui mandat a încetat asupra competențelor următorului Guvern cu puteri depline; (iii) dacă următorul Guvern cu puteri depline poate anula măsura adoptată de Guvernul al cărui mandat a încetat.

I. Necesitatea adoptării prezentului proiect al hotărârii Guvernului urmărește să soluționeze două din cele trei categorii de probleme exemplificate de Curte, și anume: (1) treburile cotidiene care îi permit statului să funcționeze; (2) treburile în curs, care au fost inițiate de Guvernul cu puteri depline și care trebuie finalizate (§ 52 *ibidem*). Suplinirea efectivului sistemului de probațiune cu **20 de unități** constituie o chestiune care va asigura funcționarea în continuare a instituțiilor statului (în speță se va asigura organizarea activității birourilor de probațiune **în special monitorizarea electronică a agresorilor familiari**) și, totodată, va finaliza procesul de implementare a Legii nr. 85/2020, întrucât acest proiect de act normativ a fost inițiat de Guvernul plenipotențiar.

II. La cea de a doua etapă a testului, urmează să examinăm posibilitatea respectării elementului temporal, adică dacă efectele proiectului nu vor depăși mandatul Guvernului demisionar. În acest sens, ținem să argumentăm că adoptarea acestui proiect nu va obliga noul Guvern în vreun mod să acționeze și nu-i va crea impedimente acestuia să-și implementeze programul de guvernare acceptat prin votul de încredere al Parlamentului.

III. La etapa finală a testului, menționăm că Guvernul cu puteri depline va putea anula/remedia măsura întreprinsă de Guvernul demisionar (adică, în speță, va putea micșora sau mări statul de personal al sistemului organelor de probațiune) în cazul în care va considera că realizarea acesteia [măsura/hotărârea] a depășit competențele unui Guvern demisionar.

În concluzie, proiectul propus spre aprobare întrunește criteriile testului menționat la §§ 51-55 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 7/2021, și în cazul dat, Guvern al cărui mandat a încetat este invitat să considere necesar să adopte prezentul proiect.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Ulterior aprobării proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului nu va fi necesară modificarea altor acte normative.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare* și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md.

Proiectul a fost înregistrat în conformitate cu pct. 179³ al Regulamentului Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, în Registrul proiectelor de acte normative ale Guvernului cu numărul unic 979/MJ/2020 și potrivit deciziei de la ședința secretarilor generali din data de 3 decembrie 2020 a fost supus avizării și expertizei anticorupție.

Obiecții și propuneri au prezentat: Procuratura Generală, Ministerul Finanțelor și Cancelaria de Stat. Acestea au fost analizate și incluse în tabelul sintezei.

Ministerul Finanțelor a comunicat că: „Ținând cont de condițiile de finanțare prudentă a cheltuielilor bugetare, se propune revizuirea proiectului prin suplinirea efectivului Inspectoratului Național de Probațiune cu 20 de unități de personal (la prima etapă). Ulterior, în urma încadrării personalului suplinit, dar și pe măsura identificării mijloacelor financiare adiționale din bugetul de stat, vor fi examinate noi propuneri de modificare a Hotărârii Guvernului nr.827/2010 privind organizarea și funcționarea organelor de probațiune.”.

Au comunicat lipsă de propuneri: Ministerul Afacerilor Interne.

7. Constatările expertizei anticorupție

Întru respectarea dispozițiilor art. 34 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, Cancelaria de Stat, prin scrisoarea nr. 18-23-10929 din 3 decembrie 2020 a remis spre expertizare concomitent cu consultările publice proiectul actului normativ.

Prin scrisoarea nr. 06/2-7812 din 8 decembrie 2020, Centrul Național Anticorupție nu a

efectuat expertiza anticorupție, invocând prevederile art. 28 alin. (4) din Legea nr. 82/2017.

Nu pot fi reținute argumentele invocate de Centrul Național Anticorupție, întrucât dispozițiile Legii nr. 100/2017 în partea ce ține de elaborarea actelor normative este una specială în raport cu dispozițiile Legii nr. 82/2017, iar în conformitate cu art. 1 din Legea nr. 100/2017, ***prezenta lege stabilește categoriile și ierarhia actelor normative, principiile și etapele legiferării, etapele și regulile elaborării proiectelor actelor normative, cerințele de bază față de structura și conținutul actului normativ, reguli privind intrarea în vigoare și abrogarea actului normativ, privind evidența și sistematizarea actelor normative, procedeele tehnice aplicabile actelor normative, precum și reguli privind interpretarea, monitorizarea implementării prevederilor și reexaminarea actului normativ.***

Ba mai mult, în conformitate cu art. 5 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, normele juridice speciale sunt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecți strict determinați. În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială. Prin urmare, Centrul Național Anticorupție urma să prezinte raportul de expertiză anticorupție în termenul stabilit de Cancelaria de Stat, fapt omis de acesta.

Prin scrisoarea nr. 03/10159 din 22 decembrie 2020 Ministerul Justiției a solicitat repetat expertizarea proiectului. Centrul Național Anticorupție a prezentat de această dată Raport de expertiză anticorupție nr. EHG20/7063 din 30.12.2020 în care a expus următoarele concluzii: „Proiectul respectă rigorile de transparență impuse de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, autorul a asigurat informarea publicului despre inițierea elaborării proiectului de decizie, precum și consultarea publică a acestuia. Prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota informativă și acesta este în conformitate cu interesul public.”.

Ministru

Fadei NAGACEVSCHI